

Kanonernes betjening

For at få det optimale ud af de kanoner, der var opstillet på volden, var det altafgørende, at betjeningsmandskabet var vel indeksercerede i kanonernes betjening.

Kanonbetjening foregik efter et meget nøje udarbejdet reglement der ned til de mindste detaljer beskrev, hvilke opgaver den enkelte soldat skulle udføre.

En kanonbesætning til en 12 cm eller 15 cm fæstningskanon bestod af seks mand, der hver var tildelt et nummer.

Af det 25 siders betjeningsreglement fremgår bl.a.:

Nr.1 har Kommandoen ved Kanonen over det øvrige Mandskab og paaser, at enhver gør, hvad han skal. Han udleverer og modtager Ladetøjet, retter Kanonen og ser efter, at der temperes rigtigt.

Nr. 2 fyrer Kanonen af og haandterer Bremsen.

Nr. 3 gaar Nr. 4 til Haande ved Ladningen og Haandterer Rattet.

Nr. 4 aabner og lukker Kanonen, renser Tætfladerne og Bundstykket, Lader Kanonen og temperer Tidsrørerne; han betjener Lygten.

Nr. 5 henter Karduser (red. krudtladninger) og hjælper til ved Sideretningen.

Nr. 6 henter Skarp (red. granater) og hjælper til ved Sideretningen. Ved de 15 cm Kanoner hjælper han til ved Ansætningen (red. granaten ansættes/skubbes på plads i kanonens kammer med en ansætterstok – en

15 cm granat er for tung til at det kan udføres af en mand)

Alt var beskrevet meget nøje f.eks. hvor de forskellige soldater skulle stå, hvilken vej de skulle have Front (hvilken vej brystkassen skulle have retning) f.eks. *”Nr. 2 og 3 staa et lille Skridt fra Hjulene, de andre bag dem, enhver et lille skridt fra den foranværende; alle staa i Rørstillingen”*.

Og sådan fortsætter det på 25 sider i reglementet, hvor der gennemgås et hav af kommandoer, hvoraf der nedenfor refereres nogle få:

Til Kanonen! Bag Kanonen! Færdig til Ladning! Lad! Fyr! Læg Ladetøjet! Der rettes med Kvadrant! Med Granat 10 punds Ladning til Skydning!

Det er også nøje beskrevet hvad det enkelte Nr. skulle gøre, hvis kanonbesætningen ikke er fuldtallig. Det kunne skyldes at nogle ikke er mødt, nogle var sårede eller døde. Hvis man kun er fem mand så gør man sådan og sådan, hvis man kun er fire mand så gør man sådan og sådan osv. osv..

Det hele skal indøves så det kan foregå uden den mindste slinger i valsen såvel ved dag som ved nat, og i regn, storm, sne og blæst såvel som på en hed sommerdag. Der var nok at lære for de nye værnepligtige.

Kanonmandskabet er på plads ved kanonen. Nr. 6 forrest i billedet står med "Skarp", Nr. 5 står i baggrunden med en kardus, Nr. 4 er klar med ladestokke. Kanonmandskabet var indøvet i at fortsætte skydningen selv om en eller flere var faldet. (Model bygget af Niels Eriksen, - Foto: Tom Wismann)

Nr. 6 er ved at hente en granat fra ophejsningsanordningen. Bag ståldørene til højre var der plads til forhåndsammunition, så skydningen hurtigt kunne gå i gang, når det var nødvendigt. (Model bygget af Niels Eriksen - Foto: Tom Wismann)

15 cm lang jernkanon på betonbrisken. Soldaten th. står klar med en spage, når kanonen skal rettes i siden. Han bakser svansen på kanonen med spagen. (Cranil)